

**Godišnja analiza stanja sustava civilne zaštite na području
grada Rijeke u 2024. godini**

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA
Gradonačelnica

Rijeka, 2. 9. 2025.

Gradsko vijeće Grada Rijeke
N/r predsjednika Vijeća
Roberta Kurelića

*Na temelju članka 58. Statuta Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 24/09, 11/10 i 5/13 i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18-pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 4/25) podnosim Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje **Godišnju analizu stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2024. godini.***

Na temelju članka 66. stavka 3. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 29/09, 14/13 i 22/13-ispr. i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 10/17, 14/18, 2/19-pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 4/25) za izvjestiteljicu na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke određujem Karlu Mušković, pročelnicu Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu zaštitu i unapređenje kvalitete života.

GRADONAČELNICA

Iva Rinčić
Iva RINČIĆ

GODIŠNJA ANALIZA STANJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU GRADA RIJEKE U 2024. GODINI

1. UVOD

Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22) određuje civilnu zaštitu kao sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

U tom smislu, navedenim zakonom određeno je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na prijedlog izvršnog tijela, razmatra i usvaja godišnju analizu stanja sustava civilne zaštite i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje.

Nadalje, zakonom se određuje da izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

Operativne snage civilne zaštite Grada Rijeke sastoje se od:

- Stožera civilne zaštite Grada Rijeke,
- Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke,
- Dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak-Rijeka i Drenova,
- Gradskog društva Crvenog križa Rijeka,
- Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanica Rijeka,
- Postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke,
- Postrojbe civilne zaštite opće namjene na području grada Rijeke,
- Povjerenika civilne zaštite ,
- Službi i postrojbi pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, određenih Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke.

2. OPĆI DIO

Sustav civilne zaštite na području grada Rijeke u 2024. godini temeljio se na sljedećim aktima:

- Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite grada Rijeke za razdoblje 2021.-2024. godine („Službene novine Grada Rijeke “ broj 12/21);
- Godišnjem planu razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje („Službene novine Grada Rijeke" broj 12/24);
- Godišnjoj analizi stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2023.

- godini (prihvaćena na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke 18. srpnja 2024. godine);
- Planu vježbi civilne zaštite u 2024. godini (Zaključak Gradonačelnika, 024-02/24-01/90-83, 2170-1-02-00-24-14 od 1. srpnja 2024. godine);
 - Odluci o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za područje grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 8/22);
 - Planu djelovanja civilne zaštite na području grada Rijeke (donio Gradonačelnik Grada Rijeke, KLASA:024-02/24-01/66-78, URBROJ:2170-1-02-00-24-6 od 27. 05. 2024. godine);
 - Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija grada Rijeke (temeljem suglasnosti Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite, Područnog ureda civilne zaštite Rijeka od 23. lipnja 2022. godine);
 - Planu zaštite od požara za područje grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 3/15);
 - Planu zaštite od požara za područje grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 13/24);
 - Odluci o osnivanju Stožera civilne zaštite Grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 11/21);
 - Odluci o izmjeni Odluke o osnivanju Stožera civilne zaštite Grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 17/23)
 - Poslovniku o radu Stožera civilne zaštite Grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 9/17);
 - Planu pozivanja Stožera civilne zaštite Grada Rijeke (donio Gradonačelnik Grada Rijeke, KLASA:024-03/23-04/1, URBROJ:2170-1-02-00-23-161, od 20. prosinca 2023. godine);
 - Odluci o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite na području grada Rijeke („Službene novine Primorsko goranske županije" broj 21/09);
 - Odluci o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke („Službene novine Primorsko goranske županije" broj 43/10);
 - Odluci o imenovanju povjerenika civilne zaštite na području grada Rijeke („Službene novine Primorsko goranske županije" broj 44/12);
 - Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 8/16);
 - Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na području grada Rijeke za 2024. godinu (Zaključak Gradonačelnika, KLASA:024-02/24-01/43-70, URBROJ:2170-1-02-00-24-2 od 3. travnja 2024. godine);
 - Odluci o ustrojavanju Motriteljsko-dojavne službe („Službene novine Grada Rijeke" broj 5/24);
 - Planu motrenja, čuvanja i ophodnje otvorenog prostora i građevina za koje prijeti povećana opasnost od nastajanja i širenja požara („Službene novine Grada Rijeke" broj 5/24);
 - Godišnjem provedbenom planu unapređenje zaštite od požara za područje grada Rijeke u 2024. godini („Službene novine Grada Rijeke" broj 13/24);
 - Odluci o planu, programu i načinu upoznavanja stanovništva s opasnostima od požara na području grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 15/24);
 - Odluci o imenovanju članova Gradskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke" broj 2/24);
 - Planu djelovanja grada Rijeke u području prirodnih nepogoda za 2024. godinu („Službene novine Grada Rijeke" broj 2/24);
 - Operativnom programu održavanja nerazvrstanih cesta i ostalih javno-prometnih površina u zimskim uvjetima 2023/2024. (Zaključak gradonačelnika, KLASA:024-02/23-01/113-51, URBROJ:2170-1-02-00-23-10 od 20. studenog 2023. godine);
 - Operativnom programu održavanja nerazvrstanih cesta i ostalih javno-prometnih površina u zimskim uvjetima 2024/2025. (Zaključak gradonačelnika, KLASA:024-02/24-01/129-99, URBROJ:2170-1-02-00-24-2 od 4. studenog 2024. godine);

- Odluci o određivanju naknade pripadnicima postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke za sudjelovanje u aktivnostima civilne zaštite („Službene novine Grada Rijeke" broj 15/19).

3. STANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU GRADA RIJEKE - OPERATIVNE SNAGE

U 2024. godini na području grada Rijeke nije bilo ugroza koje su zahtijevale aktiviranje snaga izvan snaga kojima je zaštita i spašavanje redovna djelatnost.

To je bila prva godina nakon 2019. godine koja je na području grada Rijeke prošla bez novih događaja koji su zahtijevali dodatne aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Od događaja iz prethodnih godina koji su još aktivni i imaju utjecaja na sustav civilne zaštite na području grada Rijeke može se navesti rat u Ukrajini koji je započeo 24. veljače 2022., čime je stvorena krizna situacija uslijed koje raseljene osobe dolaze na područje Republike Hrvatske, a time i na područje grada Rijeke.

Ravnateljstvo civilne zaštite je 25. ožujka 2022. objavilo Javni poziv za dostavu ponuda vlasnika stambene jedinice za stambeno zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine u pojedinačnom smještaju koji je objavljen i na mrežnoj stranici Grada Rijeke. Na temelju dostavljenih ponuda, djelatnici Upravnog odjela za gradsku imovinu Grada Rijeke utvrđuju pogodnost ponuđene stambene jedinice za boravak raseljenih osoba, odnosno ispunjavanje uvjeta iz poziva.

Nakon toga, Stožer civilne zaštite Grada Rijeke izdaje Potvrdu da stambena jedinica ispunjava uvjete iz ponude, a Ravnateljstvo civilne zaštite potpisuje ugovore s vlasnicima stambenih jedinica. Nakon smještaja raseljenih osoba iz Ukrajine, vlasnici nekretnina dobivaju naknadu do maksimalnog iznosa od 477,80 eura iz državnog proračuna za pokrivanje troškova smještaja i režijskih troškova.

Temeljem Odluke o financiranju troškova za stambeno zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine u pojedinačnom smještaju („Narodne novine“, br. 37/22, 33/23, 40/24 i 35/25), na području Grada Rijeke u ovom trenutku u 85 stambenih jedinica smješteno je 230 osoba.

Od ostalih događaja u sustavu civilne zaštite, može se navesti kako je nakon što je Bosna i Hercegovina uputila zahtjev za međunarodnom pomoći saniranja posljedica poplava i klizišta na području Jablanice, Fojnice, Kiseljaka, Vareša i Butorović polja putem Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu, Republika Hrvatska uputila samodostatni tim za traganje i spašavanje Državne intervencijske postrojbe Ravnateljstva civilne zaštite.

Timu Državne intervencijske postrojbe kojega je činilo ukupno 37 pripadnika civilne zaštite, dobrovoljno se priključilo 10 pripadnika Postrojbe za spašavanje iz ruševina civilne zaštite Grada Rijeke s potražnim psom.

Međunarodna misija trajala je od 05. do 11. listopada 2024. godine.

Dana 23. listopada 2024. godine Gradonačelnik Grada Rijeke organizirao je prijem za sve pripadnike civilne zaštite s područja grada Rijeke i susjednih jedinica lokalne samouprave (ukupno 23 osobe) koji su sudjelovali u međunarodnoj misiji u Bosni i Hercegovini kao izraz zahvalnosti na njihovom angažmanu.

U okviru programa „Prekogranična inicijativa za odgovor u kriznim situacijama“ (Resilient Borders – The Cross-Border Spatial Planning and Crisis Management Pilot Actions), kojeg podupiru i financiraju zajednički Association of European Border Regions (AEBR) i Mission Operationnelle Transfrontalière (MOT), u studenom su Grad Rijek, zajedno sa svojom Postrojbom civilne zaštite za spašavanje iz ruševina i Občina Postojna s Prostovoljnim gasilskim društvom Postojna poslali kandidaturu projekta SEPORA (SEctorization POstojna Rijeka Action) koja je od stručnih službi Europske unije i odobrena.

Cilj projekta je izrada sektorizacije područja od Bakarskog zaljeva na jugu do Postojne na sjeveru prema INSARAG smjernicama (prema globalnim smjernicama za uspostavljanje međunarodnih standarda i metodologije za međunarodnu koordinaciju u odgovoru na razoran potres). Ukupni proračun Projekta SEPORA iznosi 40.000,00 eura, te se u cijelosti financira iz EU fondova. Vrijeme provedbe projekta je od veljače do rujna 2025. godine.

Za očekivati je da bi u slučaju potresa intenziteta VIII°+ stupnjeva MCS ljestvice bilo zahvaćeno cijelo područje iz obuhvata projekta SEPORA te bi suradnja spasilačkih službi ovog područja bila od izuzetne važnosti. Zemljopisnom sektorizacijom će se poboljšati operativno planiranje, učinkovitije raspoređivanje USAR timova (USAR – Urban Search And Rescue, timovi za urbano traganje i spašavanje) i bolje cjelokupno upravljanje velikom nesrećom ili katastrofom.

Bez postojanja sektorizacije, vrijeme potrebno za početak spašavanja povećava se i za više od 12 sati, što bi za ljude zatrpane ruševinama s vrlo visokom razinom vjerojatnosti moglo imati smrtne posljedice.

3.1. STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

Stožer civilne zaštite Grada Rijeke održao je jednu sjednicu u 2024. godini.

Na sjednici održanoj 27. ožujka 2024. godine usvojeni su prijedlozi Plana djelovanja civilne zaštite Grada Rijeke, Godišnje analize sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2023. godini, Godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, Planu vježbi civilne zaštite u 2024. godini te Program rada Stožera civilne zaštite za 2024. godinu.

Također su usvojeni i Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na područje grada Rijeke u 2024. godini, prijedlog Odluke o ustrojavanju motriteljsko-dojavne službe, kao i prijedlog Plana motrenja, čuvanja i ophodnje otvorenog prostora i građevina za koje prijeti povećana opasnost od nastajanja i širenja požara.

3.2. POSTROJBE CIVILNE ZAŠTITE I DRUGE OPERATIVNE SNAGE CIVILNE ZAŠTITE

3.2.1. Postrojbe civilne zaštite

Nakon što su prethodnih godina pripadnici postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke sudjelovali na provođenju epidemioloških mjera te akciji izmještanja i neutralizacije protubrodske mine iz riječke luke, 2024. godina je protekla bez događanja na području grada Rijeke koja bi zahtijevala poseban angažman postrojbi civilne zaštite.

Ipak, dio postrojbe za spašavanje iz ruševina se u listopadu dobrovoljno angažirao na saniranju posljedica poplava i klizišta u Bosni i Hercegovini o čemu je više napisano u točki 3. ove Analize.

Tijekom godine, u svibnju i listopadu, provedene su tradicionalne aktivnosti na osposobljavanju i uvježbavanju postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke.

Dana 11. svibnja po prvi puta provedena je vježba tijekom kojih su Postrojba za spašavanje iz ruševina i Postrojba opće namjene bile i fizički razdvojene, odnosno svoje su osposobljavanje i uvježbavanje provodile u isto vrijeme, ali na drugim lokacijama. Na taj se način pokušalo približiti stvarnoj situaciji da postrojbe djeluju neovisno jedna od druge.

Postrojba za spašavanje iz ruševina provela je svoje osposobljavanje i uvježbavanje na prostorima Centra za obuku interventnih službi u Šapjanama, uz instruktorske upute djelatnika Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke. Tijekom uvježbavanja postrojbe za spašavanje iz ruševina provođeno je traganje i spašavanje iz ruševina, odnosno spašavanje iz dubine, ali i s visine, kao i pružanje prve pomoći unesrećenim osobama.

S druge strane pripadnici postrojbe opće namjene, provodili su svoje osposobljavanje i uvježbavanje na Grobniku, u prostorima Baze Državne intervencijske postrojbe civilne zaštite, uz instruktorske upute pripadnika Državne intervencijske postrojbe civilne zaštite Rijeke.

Dana 19. listopada postrojbe civilne zaštite Grada Rijeke ponovo su svoje osposobljavanje i uvježbavanje provodile u isto vrijeme, ali na različitim lokacijama. Postrojba za spašavanje iz ruševina održala je svoju vježbu potrage i spašavanja iz ruševina u prostorima nekadašnjeg silosa u neposrednoj blizini željezničkog kolodvora u Fužinama. Vježba je održana uz instruktorski tim Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, a u realizaciji vježbe pomogli su i pripadnici dobrovoljnih vatrogasnih društava Fužine, Vrata i

Lič.

Pripadnici postrojbe opće namjene su u isto vrijeme, uz instruktorski tim Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, na prostorima Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke na Vežici imali osposobljavanje za gašenje početnog požara.

Uobičajeni ritam održavanja dvaju aktivnosti postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke na godišnjoj razini nije bio dovoljan jednom dijelu pripadnika postrojbe za spašavanje iz ruševina, pa se, na njihov zahtjev, provode dodatne radionice u svrhu daljnje edukacije.

Potrebno je ponovo naglasiti kako su navedeni pripadnici volonteri, a za njihovu daljnju izobrazbu nisu potrošena nikakva dodatna proračunska sredstva.

U 2024. godini održano je devet dodatnih radionica:

- dana 27. siječnja održana je praktična uporaba izolacijskog aparata,
- dana 27. veljače održano je inicijalno gašenje požara vatrogasnim aparatima i priručnim sredstvima,
- dana 26. ožujka održano je spašavanje iz ruševina – primarno medicinsko zbrinjavanje,
- dana 30. travnja održane su vježbe imobilizacije i izvlačenja te podizanje kampa za postrojbu,
- dana 28. svibnja održano je površinsko traganje i spašavanje žrtava sa psima i tehničkim sredstvima,
- dana 24. kolovoza održana je taktička hodnja sa ruksakom i opremom kao dio svake međunarodne vježbe,
- dana 17. rujna održana je raščlamba osposobljavanja pripadnika postrojbe te projekcija filma nizozemskog USAR tima iz misije u Turskoj nakon katastrofalnog potresa u veljači 2023. godine,
- dana 26. studenog održano je predavanje o psihofizičkim aspektima obuke i njihovom značaju u stvarnim situacijama, formiranje medijskog tima te trening na vatrogasnom tornju,
- dana 14. prosinca održano je traganje i spašavanje iz ruševina.

Osim navedenih radionica, u razdoblju 01. - 06. rujna 2024. od strane Ravnateljstva civilne zaštite provedeno je certificirano osposobljavanje dijela postrojbe za spašavanje iz ruševina.

U organizaciji Aktiva darivatelja krvi Zamet dana 03. prosinca 2024. godine dobrovoljnom darivanju krvi pristupilo je pet pripadnika civilne zaštite Grada Rijeke.

Postrojba za spašavanje iz ruševina je u 2022. godini dobila još jedan bitni segment u popunjavanju svoje formacije – potražnog psa iz Kluba belgijskih ovčara Istrian iz Pule. Vodič i vlasnik psa je zapovjednik postrojbe za spašavanje iz ruševina te zajedno čine potražni binom, a u 2024. godini prošli su kroz dodatna osposobljavanja.

Dvogodišnje aktiviranje postrojbi civilne zaštite na provedbi epidemioloških mjera pokazalo je dalekosežnost i opravdanost Odluke o određivanju naknade pripadnicima postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke za sudjelovanje u aktivnostima civilne zaštite donesene 2019. godine, kojom se pripadnicima postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke za sudjelovanje na vježbama i osposobljavanjima osigurala dnevna naknada u visini od 150,00 kuna neto (19,91 eura). Svakako je povoljna okolnost da je i Republika Hrvatska ove naknade oslobodila ostalih davanja (porez, zdravstveno i mirovinsko osiguranje).

U svrhu naknada za pripadnike civilne zaštite (osposobljavanje u svibnju i vježba u listopadu) u 2024. godini isplaćeno je 2.170,19 eura.

Za realizaciju osposobljavanja i vježbi postrojbi civilne zaštite isplaćeno je 1.050,00 eura za troškove prijevoza te 819,00 eura za troškove marendi.

U 2024. godini isplaćeno je 7.711,88 eura u svrhu nabave dijela osobne i zaštitne opreme (odore i zaštitna sredstva – antifoni, kacige, naočale, naglavne svjetiljke, rukavice) za pripadnike civilne zaštite.

Nabava dijela osobne opreme realizirana je u skladu s planiranim proračunskim sredstvima.

Od osnivanja postrojbi civilne zaštite 2010. godine, stanje u kadrovskom smislu nije nikada bilo bolje što se tiče motiviranosti i osposobljenosti pripadnika civilne zaštite. Za

očekivati je kako će se u budućnosti nastaviti protok ljudi kroz postrojbe civilne zaštite (dolasci i izlasci iz civilne zaštite zbog zdravstvenih razloga, starosti, selidbi izvan Republike Hrvatske, obiteljske ili poslovne spriječenosti itd.), ali je ohrabrujuća okolnost da je stvorena jezgra pripadnika koja kvalitetno funkcionira i motivira ostale pripadnike postrojbi civilne zaštite.

3.2.2. Opremanje skupnom opremom

Nakon što su u prethodnim godinama kupljeni seizmički detektor i kamera za traganje i komunikaciju 2 u 1 (poznatiji i pod nazivima vibrafon i vibraskop), bežični seizmički senzori, quad vozilo i višenamjenska prikolica za quad, agregat od 5kW, dvije velike aluminijske kutije sa sitnim zidarskim i tesarskim alatom za spašavanje iz ruševina, 30 sklopivih poljskih kreveta, aluminijski paviljonski šator 3x4,5m sa stranicama, uljni grijač šatora (termogen) s fleksibilnom cijevi, klasične kutne brusilice, baterijske brusilice s brusnim pločama, akumulatorski kompleti alata na punjenje poput bušačkog čekića, bušilice, stezača, recipročne pile, pile, brusilice, svjetiljke, uvrtača i punjača za svaku alatku u 2024. godini pristupilo se daljnjoj nabavi skupne opreme poput akumulatorskih reflektora za rad u zamračenim uvjetima, opreme za kampiranje tijekom rada na terenu, ručnog GPS uređaja te medicinskog kompleta (ruksak za hitnu pomoć, prsluk za imobilizaciju i izvlačenje, daska za imobilizaciju, bočni imobilizator glave, rasklopno nosilo i još dosta sitnije opreme potrebne za ukazivanje prve pomoći).

Za nabavu skupne opreme utrošeno je 8.944,33 eura.

Nakon preseljenja skupne opreme civilne zaštite u skladište koje se nalazi unutar Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, oprema je stalno na raspolaganju odnosno moguće ju je koristiti 24 sata dnevno.

U svrhu potreba civilne zaštite u 2024. godini utrošeno je 20.695,40 eura, čime je obuhvaćena nabava osobne i skupne opreme, realizacija osposobljavanja i vježbe.

3.2.3. Povjerenici civilne zaštite

Sukladno Planu zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke, Gradonačelnik Grada Rijeke je na temelju prijedloga vijeća mjesnih odbora i tadašnjeg Područnog ureda Državne uprave za zaštitu i spašavanje (sadašnji Područni ured civilne zaštite Rijeke Ravnateljstva civilne zaštite) dana 5. studenog 2012. godine imenovao 42 povjerenika civilne zaštite za 29 mjesnih odbora. S obzirom da je starosna i brojčana struktura povjerenika civilne zaštite postala nepovoljna, potrebno je imenovanje novih povjerenika civilne zaštite.

3.2.4. Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka

Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka dio je Hrvatskog Crvenog križa i djeluje na području gradova: Rijeka, Bakar, Kraljevica i Kastav te općina Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo, na poslovima zaštite i unapređenja zdravlja, socijalne skrbi, zdravstvenog i humanitarnog odgoja, Službe traženja, rada s mladima, humanitarne pomoći, pripreme i odgovor na katastrofe i drugo. Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka surađuje s drugim udrugama i institucijama koje promiču i ostvaruju srodne humanitarne ciljeve i programe.

Tijekom 2024. godine Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka provelo je 29 edukacija za ukupno 217 polaznika, i to:

- tečajevi prve pomoći za građanstvo te djecu i mlade – osamnaest tečajeva /123 polaznika,
- osnovni postupak oživljavanja uz korištenje automatskog vanjskog defibrilatora – devet tečaja /63 polaznika,
- osposobljavanje odgojno obrazovnih radnika za pružanje prve pomoći učenicima sa zdravstvenim teškoćama – dva tečaja /31 polaznika.

U sklopu održavanja Dana Veleučilišta u Rijeci 22. svibnja održan je Dan zaštite i

sigurnosti tijekom kojega je Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka prezentiralo laičko pružanje prve pomoći.

Članovi Interventnog tima i volonteri Gradskog društva Crvenog križa Rijeka sudjelovali su 17. listopada u vježbi evakuacije u Ustanovi za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u Rijeci koju je povodom obilježavanja Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa organizirao Područni ured civilne zaštite Rijeka.

Aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa Rijeka bile su postavljanje logističkog centra u kojemu se pružala potrebna skrb i laička prva pomoć unesrećenim osobama uz aktiviranje Službe traženja koja je evidentirala i registrirala sve evakuirane i zbrinute osobe.

Kroz edukativni program namijenjen učenicima osnovnih škola, 13. studenog u Katoličkoj osnovnoj školi „Josip Pavličić“ Rijeka Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka prezentiralo je sa svojim mladim članovima laičko pružanje prve pomoći uz realističan prikaz ozljeda, a prezentiran je i ruksak SET2GO koji promovira pripremu obiteljskog ruksaka za krizne situacije i sadržava osnovne artikle nužne za prve trenutke nakon kriznog događaja.

Članovi Interventnog tima Gradskog društva Crvenog križa Rijeka sudjelovali su u više osposobljavanja i vježbi.

U prostoru Centra za obuku interventnih službi u Šapjanama od 21. do 24. ožujka od strane Hrvatskog Crvenog križa provedeno je osposobljavanje tri člana Gradskog društva Crvenog križa Rijeka.

Od 4. do 6. listopada od strane Hrvatskog Crvenog križa i Crvenog križa Makarska organizirana je Nacionalna terenska vježba za pripremu interventnih timova kroz testiranje samodostatnih interventnih timova i unapređenja procesa aktivacije operativnih snaga Hrvatskog Crvenog križa u trenutku kriznog događaja. U sastavu Interventnog tima Društva Crvenog križa Primorsko-goranske županije bila su i dva člana Gradskog društva Crvenog križa Rijeka.

U prostoru Centra za obuku interventnih službi održana je 12. listopada redovna godišnja vježba operativnih snaga civilne zaštite Primorsko-goranske županije na temu požara otvorenog prostora. Iz Gradskog društva Crvenog križa Rijeka na vježbi su sudjelovala dva člana Interventnog tima, a ekipa Crvenog križa prezentirala je laičku prvu pomoć i realistični prikaz ozljeda, organizirala Službu traženja i Psihosocijalnu podršku uz pripremu obroka za sve sudionike vježbe.

Nakon početka rata u Ukrajini, već sljedećeg dana pokrenute su aktivnosti Službe traženja u svrhu evidencije izbjeglih osoba.

Aktivnosti su nastavljene i kroz 2024. godinu u vidu evidentiranja raseljenih osoba te organiziranja i distribucije humanitarne pomoći.

Na području grada Rijeke tijekom 2024. godine registrirano je 116 novih raseljenih osoba, a ukupno je registrirano 736 osoba.

Iz Tablice broj 1. moguće je vidjeti broj i strukturu registriranih raseljenih osoba na dan 31. prosinca 2024. godine na području na kojem djeluje Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka. Osobe su evidentirane po spolu i mjestu smještaja, a djeca i po uzrastu.

Tablica 1.: Broj i struktura raseljenih osoba iz Ukrajine na dan 31. prosinca 2024. na području na kojem djeluje Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka

Stanje na dan 31.12.2024. na području na kojem djeluje Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka	SPOL		Broj djece po uzrastu (po godinama)			Radno sposobni		Osobe 65+	Mjesto smještaja	Broj osoba
	M	Ž	0-6	7-15	15-18	19-29	30-64			
Ukupno 1084 osoba	373	711	118	239	44	94	533	56	Rijeka	736
									Bakar	56
									Čavle	14
									Kraljevica	32
									Kastav	28
									Viškovo	130
									Kostrena	75
									Klana	10
									Jelenje	3

3.2.5. Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Rijeka

Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Rijeka dobrovoljna je i neprofitna humanitarna služba javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima, i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje u planinama.

Osnovana je 12. lipnja 1960. godine zbog ustanovljene potrebe za djelovanjem na području današnje Primorsko-goranske županije. HGSS - Stanica Rijeka pokriva i osigurava i djeluje na području kvarnerskih otoka i priobalja Primorsko-goranske županije.

Baza HGSS - Stanica Rijeka nalazi se na adresi Franje Matkovića 7a, u skloništu osnovne zaštite Grada Rijeke kojega HGSS - Stanica Rijeka koristi bez naknade.

Tijekom 2024. godine HGSS - Stanica Rijeka odradila je 61 akciju spašavanja te je spašeno 64 osobe. Od tih 61 akcija spašavanja, 52 akcije spašavanja bile su intervencije „na poziv“ sa spašenih 55 osoba te 9 akcija spašavanja na skijalištu Platak tijekom kojih je pružena pomoć 9 osoba.

Osim što sudjeluje na dežurstvima tijekom rada skijališta Platak, HGSS - Stanica Rijeka sudjeluje i na vanrednim dežurstvima tijekom organiziranih manifestacija na nepristupačnom terenu te sudjeluje u preventivnim dežurstvima tijekom ljetne sezone.

Sveukupno je tijekom 2024. godine odrađeno 64 dežurstva.

U 2024. godini dva su člana HGSS - Stanice Rijeka, nakon dugogodišnjeg školovanja, stekla naslov Instruktor HGSS-a.

Detaljna analiza intervencija u 2024. godini HGSS - Stanice Rijeka prikazana je kroz Izvješće o izvršenju programa i projekata te utrošku sredstava za financiranje redovite djelatnosti HGSS - Stanice Rijeka u 2024. godini te kroz Prijedlog programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti HGSS - Stanice Rijeka za 2025. godinu.

3.3. VATROGASTVO

Vatrogasne postrojbe na području grada Rijeke, osim gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine, kontinuirano u okviru svojih nadležnosti provode i preventivne mjere zaštite od požara s ciljem smanjenja broja požara i nesreća odnosno ublažavanja njihovih posljedica.

Na području grada Rijeke djeluju Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, Dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova, kao i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu Luke Rijeka d.d. i 3. MAJ Brodogradilište d.d. Rijeka. Sve navedene postrojbe udružene su u Gradsku vatrogasnu zajednicu Rijeka.

3.3.1. Temeljne aktivnosti

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke u 2024. godini kontinuirano je obavljala svoju temeljnu djelatnost gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine, sudjelovala je u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara te nastavila rad i aktivnosti u cilju povećanja operativnosti i podizanja nivoa zaštite od požara u gradu Rijeci.

U Postrojbi je tijekom 2024. bilo zaposleno 132 osoba na vatrogasnim poslovima i dvije djelatnice na administrativnim poslovima. Prosječna starost zaposlenika je 43 godine. Postrojba djeluje na dvije lokacije: u Krešimirovoj ulici 38 i Radničkoj ulici 31. Raspolaze s 30 vozila, a prosječna starost vozila je 16 godina.

Sukladno Planu zaštite od požara za područje grada Rijeke, Postrojba djeluje na području grada Rijeke i okolnih gradova i općina: Bakar, Kastav, Kraljevica, Čavle, Klana, Kostrena i Viškovo. Po zapovijedi županijskog ili glavnog vatrogasnog zapovjednika, Postrojba djeluje i na područjima drugih jedinica lokalne samouprave.

3.3.2. Pregled intervencija u gradu Rijeci u 2024. godini

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke je u 2024. godini izvršila ukupno 1.727 intervencija.

Od tog broja na području grada Rijeke izvršeno je 1.503 intervencija, a u gradovima i općinama „riječkog prstena“ izvršeno je 224 intervencija.

Ukupni broj intervencija manji je za 1,48% u odnosu na 2023. godinu.

Na otvorenom prostoru ukupno je bilo 231 intervencija požara raslinja, ukupna opožarena površina na otvorenom prostoru je 70,52 ha, odnosno 0,3052 ha po intervenciji.

Tablica 2.: Broj i vrste intervencija Postrojbe

Jedinica lokalne samouprave	Požarne intervencije	Tehničke intervencije	Ostale intervencije	UKUPNO
BAKAR	21	8	12	41
ČAVLE	15	10	3	28
KASTAV	12	19	6	37
KRALJEVICA	11	11	1	23
KOSTRENA	9	11	5	25
RIJEKA	323	1081	99	1.503
VIŠKOVO	39	17	7	63
JELENJE	3	1	0	4
KLANA	2	0	1	3
UKUPNO	435	1158	134	1.727

Na području grada Rijeke bilo je ukupno 323 požara, a obavljeno je i 1.081 tehničkih intervencija, 8 intervencija s opasnim tvarima te 99 ostalih intervencija (izvidi, intervencija bez učešća ili lažne dojave). Najviše tehničkih intervencija odnosi se na osiguranje hitnih medicinskih helikopterskih letova - 513, te 115 intervencija u vidu ispumpavanja, spašavanja, uklanjanja zapreka.

Tablica 3.: Broj i vrste intervencija na području grada Rijeke

VRSTA INTERVENCIJE	BROJ INTERVENCIJA
Požar u/na objektu	117
Požar na otvorenom prostoru	175
Požar na industrijskom postrojenju	1
Požar u prometu	30
POŽARNE INTERVENCIJE UKUPNO:	323
Tehnička intervencija u/na objektu	390
Tehnička intervencija na otvorenom prostoru	115
Tehnička intervencija u prometu	55
Intervencije s opasnim tvarima	8
Osiguranje hitnih medicinskih letova	513
TEHNIČKE INTERVENCIJE UKUPNO:	1081
Izvid	78
Vraćeni s puta	15
Lažna dojava	2
Ostalo	4
OSTALE INTERVENCIJE UKUPNO	99
SVEUKUPNO	1.503

Tablica 4.: Broj stradalih osoba i trošak intervencija

Operativno područje	Broj ozlijeđenih	Broj smrtno stradalih	Izgorjela površina (ha)
Riječki prsten	3	2	68,53
Grad Rijeka	6	4	1,99
UKUPNO	9	6	70,52

Na intervencijama je angažirano 8.246 vatrogasaca, 2.167 vozila i pri tome je utrošeno 22.830 sata rada.

Ukupno trajanje intervencija je 6.270 sati.

3.3.3. Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara

Temeljem obveza iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2024. godini izvršene su slijedeće aktivnosti:

- do početka ljetne požarne sezone izvršeno je ažuriranje planova, obilazak šumskih puteva, hidrantske mreže, deponija otpada. Uočeni nedostaci prijavljeni su nadležnim službama;
- vatrogasne postrojbe izvršile su pregled vatrogasne tehnike, otklanjanje

- nedostataka, kompletiranje opreme, opremanje vatrogasaca osobnom opremom;
- na području grada Rijeke dodatno je zaposlen jedan sezonski vatrogasac;
- s proglašenjem velike opasnosti za nastanak i širenje šumskih požara, uspostavljeno je dežurstvo i ophodnje šumskih područja u dobrovoljnim vatrogasnim društvima Drenova i Sušak-Rijeka;
- uspostavljen je sustav video nadzora dijela šumskih površina.

3.3.3.1. Pregled požara na otvorenom prostoru

Tablica 5.: Broj i vrste požara na otvorenom prostoru - Grad Rijeka

Vrsta požara	Ukupno
Požar na kultiviranoj površini	6
Požar na nekultiviranoj površini	9
Požar na površini za komunalnu djelatnost	63
Požar na sustavima za distribuciju energije	2
Ostali požari na otvorenom prostoru	96
UKUPNO:	176

Tablica 6.: Broj i vrste požara na otvorenom prostoru – Riječki „prsten“

Vrsta požara	Ukupno
Požar na kultiviranoj površini	4
Požar na nekultiviranoj površini	3
Požar na površini za komunalnu djelatnost	3
Požar na sustavima za distribuciju energije	2
Ostali požari na otvorenom prostoru	43
UKUPNO:	55

Ukupna opožarena površina na području grada Rijeke je 1,99 ha, odnosno 0,011 ha po požaru.

Na području grada Rijeke najveći požar na otvorenom prostoru bio je 20. rujna na reciklažnom dvorištu Pehlin.

Na području „riječkog prstena“ najveći je požar bio 30. srpnja na području iznad Hreljina tijekom kojega je na dvije lokacije izgorjelo 16,06 ha trave, niskog raslinja i šume.

3.3.4. Školovanje, osposobljavanje i unapređenje službe

U Postrojbi se kontinuirano provodi osposobljavanje i uvježbavanje.

Provođene su vježbe evakuacije i gašenja požara s pravnim osobama koje imaju obvezu provođenja takvih aktivnosti (uglavnom se radi o školama i javnim ustanovama u kojima povremeno boravi veći broj osoba). Radi prezentacije vatrogasne djelatnosti, za polaznike dječjih vrtića i učenike organizirane su posjete Postrojbi.

Usavršavanja:

- intervencije s opasnim tvarima - 6 vatrogasaca,
- tehničke intervencije u prometu - 6 vatrogasaca,
- spašavanje iz visina i dubina - 15 vatrogasaca,
- spašavanje na divljim vodama - 2 vatrogasca,
- rukovođenje kod velikih šumskih požara - 2 vatrogasca.

Temeljem suradnje s postrojbama civilne zaštite Grada Rijeke, provedena su osposobljavanja pripadnika postrojbe civilne zaštite opće namjene te postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina.

U suradnji s Vatrogasnom zajednicom Primorsko-goranske županije i s drugim žurnim službama, provedena je zajednička vježba gašenja velikog požara na objektima i otvorenom prostoru u Centru za obuku interventnih službi Šapjane.

Tehničko opremanje:

Tijekom 2024. godine od opreme su nabavljeni izolacijski aparati i boce, ljestve, komunikacijska oprema, uređaj za održavanje izolacijskih aparata, oprema za gašenje šumskih požara, oprema za odimljavanje, oprema za tehničke intervencije u prometu i ostale vatrogasne armature i sredstva za gašenje požara.

U kontinuitetu je nabavljana nova osobna, radna i zaštitna obuća, odjeća i oprema te potrebna sredstva za gašenje – pjenila.

U Vatrogasnom operativnom centru instalirana je oprema za prijem signala videonadzora s video kamera za nadzor šuma.

Kontinuirano se provodi priključivanje objekata na sustav automatske dojave požara, trenutno je na sustav automatske dojave požara priključeno 45 objekata.

3.3.5. Ostale aktivnosti

U suradnji s Inspekcijom zaštite od požara Područnog ureda civilne zaštite Rijeka Ravnateljstva civilne zaštite, Rijeka plus d.o.o. i Gradom Rijekom (s Upravnim odjelom za komunalni sustav i promet) obavljani su obilasci prometnica, odnosno vatrogasnih pristupa na kritičnim lokacijama s ciljem otklanjanja nepravilnosti i omogućavanja prilaza vatrogasnim vozilima u slučaju intervencija.

Stanje vatrogasnih pristupa na spomenutim lokacijama nije bilo zadovoljavajuće, stoga su predložene mjere za poboljšanje, odnosno osiguranje vatrogasnih pristupa do visokih stambenih objekata. Na problematičnim lokacijama postavljena je prometna signalizacija s ciljem upozoravanja građana i omogućavanja pristupa vatrogasnim vozila do mjesta intervencije.

U 2024. godini donesena je Odluka o planu, programu i načinu upoznavanja stanovništva s opasnostima od požara na području grada Rijeke („Službene novine Grada Rijeke“ broj 15/24) u cilju podizanja svijesti o opasnostima od požara među stanovništvom Grada Rijeke, upoznavanja s preventivnim mjerama zaštite od požara, olakšavanje spašavanja ljudi i imovine u slučaju požara te smanjenje broja požara, broja stradalih osoba i materijalne štete u požaru.

3.4. SLUŽBE I POSTROJBE PRAVNIH OSOBA KOJE SE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM BAVE U OKVIRU REDOVNE DJELATNOSTI

Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti zajedno s Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Rijeke čine temelj sustava civilne zaštite na području grada Rijeke.

Službe i pravne osobe koje imaju zadaće u sustavu civilne zaštite, imaju obvezu uključivanja u sustav civilne zaštite kroz redovnu djelatnost, posebno u slučajevima angažiranja prema Planu djelovanja civilne zaštite Grada Rijeke. Utvrđeni su i načini dogradnje i jačanja dijela njihovih sposobnosti koji su posebno značajni za sustav civilne zaštite.

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke definirane su pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera civilne zaštite, a s ciljem priprema i sudjelovanja u otklanjanju posljedica katastrofa i velikih nesreća.

Pravne osobe koje obavljaju poslove zaštite i spašavanja (civilne zaštite) djeluju sukladno svojim operativnim planovima i Planu djelovanja civilne zaštite Grada Rijeke. S

pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite potpisuje se Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća koji ne zahtijeva od pravnih osoba izdvajanje posebnih materijalnih sredstava izvan redovnog poslovanja, ali se aktivira u slučaju katastrofa i velikih nesreća.

Od pravnih osoba koje nisu obuhvaćene Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke, a koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, Grad Rijeka je potpisao Ugovor o financiranju programskih aktivnosti s Hrvatskom gorskom službom spašavanja – Stanicom Rijeka.

Pri utvrđivanju iznosa razmatrana je i realizacija i vrste provedenih aktivnosti iz Programa aktivnosti u 2024. godini.

Grad Rijeka je sa strukovnom udrugom Radio mreža za opasnost iz Rijeke potpisao Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća temeljem kojega je u 2017. godini uspostavljen potporni komunikacijski centar u slučaju pada ostalih načina komunikacije (fiksna i mobilna telefonija).

Za realizaciju projekta potpornog komunikacijskog centra u slučaju pada fiksne i mobilne telefonije, Grad Rijeka je osigurao nabavku dijela radio opreme te prostor za potporni komunikacijski centar.

Djelovanje Radio mreže za opasnost tijekom 2024. godine baziralo se na:

- kontinuiranom praćenju rada (24/7) i održavanje Potpornog telekomunikacijskog centra, interoperabilnog sa postojećom kratkovalnom mrežom Županijskog centra 112 Rijeka te mrežom operativnih snaga sustava civilne zaštite (vatrogasci, HGSS...);
- redovitom/dnevnom testiranju analognih repetitora operativnih snaga civilne zaštite u dometu čujnosti;
- edukaciji mladih za rad na telekomunikacijskim sustavima sustava civilne zaštite;
- raznim simulacijskim vježbama prema supozicijama situacija kada konvencionalni telekomunikacijski uređaji ne rade;
- povezivanju s ostalim jedinicama lokalne samouprave u smislu interoperabilnosti.

3.5. OSTALE SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE BAVE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM (OSTALE GOTOVE SNAGE)

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke definirane su, osim pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti i pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera civilne zaštite, a čija redovna djelatnost nije u području zaštite i spašavanja, ali koje bi sa svojim ljudskim i materijalno-tehničkim kapacitetima sudjelovale u aktivnostima zaštite i spašavanja (civilne zaštite).

U pravne osobe kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost spadaju one pravne osobe koje imaju postrojbe i stručne timove za zaštitu i spašavanje (komunalna društva, građevinske tvrtke, tvrtke koje imaju posebne strojeve – dizalice, šlepere, plovila i sl.), pravne osobe koje pružaju usluge (npr. usluge prijevoza, smještaja, prehrane i sl.) te udruge građana (izviđači, radioamateri i dr.).

Tijekom 2024. godine nije bilo potrebe za angažiranjem ovih pravnih osoba u sustavu civilne zaštite te za njih nisu izdvajana proračunska sredstva, osim za Pilotski klub Krila Kvarnera. Primarna zadaća izviđanja Pilotskog kluba Krila Kvarnera je uočavanje pojave požara na području nadziranja (Aerodrom Grobnik - Klana - Kastav - Preluk - obalni pojas Kostrena - Omišalj - Šmrika - Zlobin - Čavle - Aerodrom Grobnik, odnosno granična područja sa susjednim općinama).

Eventualne promjene dijela rute izviđanja nisu bitno utjecale na obuhvat rute letenja, a izvođene su prema potrebi nastale akcidentne situacije. U sklopu provođenja mjera ranog otkrivanja, sprečavanja širenja požara i ekoloških akcidenata, u razdoblju od 01. lipnja do 31. listopada 2024. godine svakodnevno je dežurala ekipa pilota vođe zrakoplova i izviđača te tehničke ekipe za pripremu zrakoplova. Izviđačku ekipu činili su članovi kluba na dobrovoljnoj bazi, bez naknade za sudjelovanje u izviđanju. Učestalost izviđačkih letova bila je najveća

tijekom srpnja i prve polovice kolovoza, proporcionalno porastu dnevne temperature, u skladu s indeksom opasnosti od požara u tom razdoblju. Priprema za let usklađivala se u skladu s prognoziranim indeksom opasnosti za slijedeći dan, a letovi su se izvršavali prema stvarnom indeksu opasnosti.

Osim uočavanja pojave požara, izviđanjima se također kontroliralo onečišćenje mora kvarnerskog akvatorija - većih uljnih onečišćenja tijekom ljeta nije bilo, a manja onečišćenja mora ponekad su se javljala oko rafinerije na Urinju te u blizini luka Rijeka, Bakar i Omišalj. Uljni film, odnosno manje onečišćenje mora je praktički redovna pojava na ovim lokacijama. Područje željezničke pruge između kolodvora Plase i Sušak-Pećine i u 2024. godini je bilo izvor nekoliko manjih požara kao posljedica kočenja vlakova prilikom spuštanja prema Rijeci. Temeljem iskustava iz prethodnih godina, ovo je područje češće nadlijetano.

Može se ocijeniti da je 2024. godina, s aspekta zrakoplovnog nadziranja požara i drugih akcidentnih situacija, bila povoljnija u odnosu na prethodne godine.

Izdvojena proračunska sredstva koristila su se za pripremu i plovidbenost zrakoplova te nabavku goriva i maziva za zrakoplove.

S pravnim osobama kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost također se potpisuje Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća koji ne zahtijeva od pravnih osoba izdvajanje posebnih materijalnih sredstava izvan redovnog poslovanja, ali se aktivira u slučaju katastrofa i velikih nesreća, a preuzima obveza Grada Rijeke u nadoknadi materijalnih sredstava za angažman opreme i ljudstva izvan redovne djelatnosti pravne osobe.

Pravne osobe kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost, izrađuju svoje operativne planove u kojima se utvrđuju postupci i način realizacije operativnih zadaća.

3.6. OSTALE AKTIVNOSTI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

3.6.1. Skloništa

Donošenjem Zakona o sustavu civilne zaštite 2015. godine odnosno posljedičnim ukidanjem više podzakonskih propisa (pravilnika) o skloništima, prestala je obveza održavanja skloništa te se skloništa više ne spominju ni u jednom propisu vezanom uz sustav civilne zaštite.

Skloništa se aktiviraju u slučaju neposredne ratne prijetnje koja se proglašava na državnoj razini, i to prijetnje avionskog bombardiranja ili topničkog (ili raketnog) napada.

Izostavljanje skloništa iz Zakona o sustavu civilne zaštite te ukidanje četiri pravilnika o skloništima na državnoj razini tumačilo se članstvom Republike Hrvatske u NATO paktu, odnosno nepostojanjem opasnosti avionskog bombardiranja ili topničkog (ili raketnog) napada.

Iako od 2015. godine više ne postoji zakonska podloga za održavanjem skloništa, Grad Rijeka ipak je ulagao proračunska sredstva u održavanje skloništa te se o tome u svim Analizama sustava civilne zaštite detaljno izvještavalo. Iz Ravnateljstva civilne zaštite dolazile su najave novog Zakona o sustavu civilne zaštite u čiji bi se sadržaj vratila i skloništa, ali do kraja 2024. godine izmjena nije bilo.

Iz Proračuna Grada Rijeke za 2024. godinu izdvojeno je 10.621,10 eura u svrhu tekućeg održavanja skloništa, investicijskog održavanja skloništa i troškova električne energije.

Kod javnih tunelskih skloništa poduzimaju se mjere tekućeg održavanja odnosno održavanja skloništa u postojećem stanju od kojih su najčešće: zamjena dotrajalih vrata, betoniranje pred-ulaza skloništa, zamjena lokota, brava ili cilindara na postojećim vratima, čišćenje pred-ulaza u skloništa i čišćenje unutrašnjosti skloništa, popravak i ličenje vrata kada je to moguće.

Kod kućnih i blokovskih skloništa također se poduzimaju iste mjere, ali je tu problematika nešto složenija. Budući da se skloništa nalaze uglavnom u sastavu zgrada, dolazi do nasilnih ulaženja u skloništa te devastiranja opreme i samih skloništa, kao i njihovog onečišćavanja. Također se radi na zamjenama lokota i brava, popravcima pred-

ulaznih i ulaznih vrata i popravcima elektroinstalacija.

U Rijeci, pod upravljanjem Grada Rijeke postoji 56 kućnih i blokovskih skloništa, s kapacitetom od 8.393 osoba, što je 7,73% od ukupnog stanovništva grada Rijeke (108.622 stanovnika prema popisu stanovništva u 2021. godini).

Na području grada postoji i 56 javnih tunelskih skloništa pod upravljanjem Grada Rijeke s kapacitetom od 11.333 osoba, što je 10,43% od ukupnog stanovništva grada Rijeke. Treba naglasiti kako su javna tunelska skloništa izgrađena prije i za vrijeme Drugoga svjetskog rata i ne mogu se svojom opremom usporediti sa skloništima osnovne zaštite. Dio za to pogodnih skloništa nalazi se u zakupu te se i sredstva iz te osnove koriste za njihovo održavanje.

Osim skloništa kojim upravlja Grad Rijeka, na području grada Rijeke u vlasništvu poslovnih subjekata i stambenih zgrada postoji još 31 sklonište osnovne zaštite s kapacitetom od 3.345 osoba te tunelska skloništa s kapacitetom od minimalno 2.000 osoba.

Također, u nekim poslovnim subjektima i stambenim zgradama postoje skloništa osnovne zaštite koja nikada nisu bila u evidenciji skloništa pa je nepoznat njihov kapacitet.

Na području grada Rijeke postoji i 18 skloništa dopunske zaštite smještenih unutar privatnih stambenih zgrada s procijenjenim kapacitetom od oko 1.000 osoba.

Prema stupnju zaštite, skloništa dopunske zaštite su skloništa niže kategorije jer moraju izdržati nadtlak od 50 kPa, za razliku od skloništa osnovne zaštite koja moraju izdržati nadtlak od 100 do 300 kPa.

Za provođenje mjere sklanjanja stanovništva moguće je koristiti i postojeće tunele (npr. ukupna duljina šest tunela na autocesti A7 je 2.748 metara, tunel Pećine na cesti D-404 duljine 1.342 m (s tunelskim priključcima 611m), tunel Podmurvice duljine 1.263m, podzemne garaže (npr. dijelovi garaža Zagrad i Zagrad B), utvrde na brdu Katarina i na Drenovi (utvrde Dorčiči i Veli vrh koje su na upravljanju Ministarstva obrane).

Tijekom 2023. i 2024. godine, Državni ured za reviziju, Područni ured Pazin, provodio je reviziju učinkovitosti o upravljanju i korištenju skloništa za građane na području grada Rijeke.

Predmet revizije učinkovitosti bilo je upravljanje i korištenje javnih i drugih skloništa za građane na području Republike Hrvatske te ocjena učinkovitosti uspostavljenog sustava upravljanja navedenim skloništima.

Osim u Gradu Rijeci, istovremeno se provodila revizija u još 13 velikih gradova u Republici Hrvatskoj.

Objedinjeno izvješće za 14 velikih gradova o obavljenoj reviziji učinkovitosti je Državni ured za reviziju u lipnju 2024. godine dostavio Saboru Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju u svojem je izvješću ocijenio da su aktivnosti provedene u vezi s upravljanjem i korištenjem javnih i drugih skloništa na području Republike Hrvatske u sedam gradova (Karlovac, Osijek, Pula, Rijeka, Varaždin, Zagreb i Zaprješić) učinkovite, pri čemu su potrebna određena poboljšanja, dok su aktivnosti u Ravnateljstvu civilne zaštite i sedam gradova (Bjelovar, Dubrovnik, Koprivnica, Slavonski Brod, Split, Velika Gorica i Zadar) djelomično učinkovite.

3.6.2. Zahtjevi civilne zaštite u prostornim planovima

U postojećim prostornim planovima Grada Rijeke implementirane su mjere civilne zaštite.

3.6.3. Edukacija građana

Tijekom 2024. godine edukacija građana u području sustava civilne zaštite provedena je u organizaciji Ravnateljstva civilne zaštite, Područnog ureda civilne zaštite Rijeke, operativnih snaga s područja grada Rijeke i Grada Rijeke.

Povodom Dana Veleučilišta u Rijeci, 22. svibnja, Područni ured civilne zaštite Rijeke održao je edukaciju za studente.

Cilj edukacije bio je upoznavanje studenata sa sustavom civilne zaštite u Republici

Hrvatskoj, pravilima i postupanjima u slučaju velikih nesreća ili katastrofa te djelovanjem interventnih službi u takvim situacijama.

Edukacija je obuhvatila 100 studenata i djelatnika Veleučilišta u Rijeci, a informirani su o znanjima potrebnim za odgovorno ponašanje u kriznim situacijama, kao i mogućnostima dobrovoljnog sudjelovanja u sustavu civilne zaštite.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa, Područni ured civilne zaštite Rijeka organizirao je 17. listopada vježbu evakuacije u Ustanovi za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u Rijeci koja skrbi za 30 nepokretnih i teško pokretnih osoba.

Vježba je bila usmjerena na usklađeno djelovanje operativnih snaga civilne zaštite kao odgovor na scenarij potresa koji se dogodio na području Rijeke.

Cilj vježbe bio je upoznavanje s prostorom ustanove, kao i pristupom ustanovi te provjera plana evakuacije u slučaju stvarne opasnosti.

Prije same vježbe, djelatnici ustanove prošli su edukaciju u sklopu Programa edukacije građana o sustavu civilne zaštite, kako bi bili pripremljeni za eventualne izvanredne situacije.

Civilna zaštita Grada Rijeke prezentirala je na Korzu 28. rujna građanima opremu za spašavanje.

Pripadnici Civilne zaštite Grada Rijeke su građanima dijelili su komplete letaka i brošura s uputama za smanjenje rizika od katastrofa (potres, požari, ekstremne temperature, poplave, klizišta, onečišćenje mora, industrijske nesreće).

Također su se zainteresiranim građanima davale potrebne informacije za volontersko uključivanje u Civilnu zaštitu Grada Rijeke.

Ovom aktivnošću na Korzu također se htjelo podsjetiti građane Rijeke kako se nesreće „ne događaju drugima“ te da i sami građani mogu dodatno raditi na svojoj sigurnosti.

Kako bi se edukacija o smanjenju rizika od katastrofa proširila na što veći broj građana, Grad Rijeka je na svojim mrežnim stranicama objavio upute o ponašanju u slučaju katastrofa ili velikih nesreća te preporuke o sadržaju tzv. „kompleta za preživljavanje“.

S obzirom na povećani interes građana za informacijama o skloništima nakon izbijanja rata u Ukrajini 2022. godine, objavljene su i upute o načinu korištenja skloništa u slučaju proglašenja neposredne ratne opasnosti.

Osim toga, objavljene su i preporuke o načinu održavanja skloništa koja nisu na upravljanju Grada Rijeke, odnosno za skloništa koja se nalaze u prostorima pravnih osoba ili privatnih stambenih zgrada.

Poveznica na mrežnu stranicu Grada Rijeke: <https://www.rijeka.hr teme-za-gradane/stanovanje-i-gradnja/svakodnevna-sigurnost/civilna-zastita/>.

3.6.4. Edukacija djece u osnovnim školama

U posljednjih petnaestak godina u osnovnim školama na području grada Rijeke uz asistenciju djelatnika Grada Rijeke provodile su se vježbe evakuacije školske djece i zaposlenika osnovnih škola uslijed požarne opasnosti.

Zakonom o zaštiti na radu, predviđeno je izvođenje barem jedne vježbe evakuacije u dvije godine te se vježbe evakuacije posljednjih nekoliko godina provode samostalno u organizaciji škola.

Osim navedenog, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka je dana 13. studenog održao edukativni program za učenike Katoličke osnovne škole „Josip Pavličić“ u Rijeci.

Učenicima od 1. do 4. razreda je, tijekom edukacije, održana prezentacija o funkciji i upotrebi broja 112 i mogućim rizicima od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća te su doznali kako se treba ponašati i postupati u slučaju pozivanja pomoći i pružanja osobne i uzajamne zaštite.

Predstavljen im je i tzv. „ruksak za katastrofe“ s ključnim predmetima za evakuaciju.

Tijekom aktivnosti održana je i prezentacija rada potražnog psa s ciljem edukacije učenika o aktivnostima traganja i spašavanja, dok je za učenike viših razreda i njihove

profesore održana prezentacija o sustavu civilne zaštite u Republici Hrvatskoj te misiji tima civilne zaštite RH za spašavanje iz ruševina koji je sudjelovao u akcijama spašavanja nakon potresa u Turskoj.

Cilj ovakvog programa je edukacija djece o pravilima i postupanjima ukoliko se nađu na područjima zahvaćenim katastrofama.

Tijekom aktivnosti koja je održana za 340 učenika ove škole, podijeljeni su edukativni materijali Ravnateljstva civilne zaštite.

4. ZAKLJUČAK

Za 2024. godinu se može reći kako je bila prva mirnija godina nakon 2019. godine što se tiče događaja u sustavu civilne zaštite.

Nakon što je prethodnih godina sustav civilne zaštite bio opterećen provođenjem epidemioloških mjera, izmještanjem i neutralizacijom protubrodske mine iz riječke luke, jedna mirnija godina relaksirala je cijeli sustav.

Što se tiče ostalih događaja, rat u Ukrajini, kojemu se, nažalost, ne vidi skori završetak, stvara veliki broj raseljenih osoba od kojih je jedan dio stigao i u Hrvatsku, odnosno u Rijeku, a broj raseljenih osoba iz Ukrajine se i povećava. Povoljna je okolnost što se raseljene osobe brzo integriraju u društvo te je za očekivati kako će se jedan dio raseljenih osoba iz Ukrajine i nakon završetka rata trajno nastaniti u Rijeci. Nepoznanica je što bi se moglo dogoditi širenjem ratnog sukoba na teritoriji Ukrajine, odnosno dolaskom tolikog broja raseljenih osoba za koje se ne bi mogao pronaći odgovarajući smještaj.

Grad Rijeka je i u 2024. godini aktivno sudjelovao u radu Platforme hrvatskih gradova i županija za smanjenje rizika od katastrofa – udruge osnovane radi lakšeg organiziranja, umrežavanja i koordinacije aktivnosti gradova i županija s ciljem smanjenja rizika od nastanka katastrofa i izgradnju funkcionalnog sustava civilne zaštite, putem koje se provode i redovite edukacije za predstavnike članova Platforme.

Ova Godišnja analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2024. godini usvojena je na 5. sjednici Stožera civilne zaštite Grada Rijeke održanoj 8. travnja 2025. godine.

Nadalje, kako je Godišnja analiza sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2024. godini relevantna za izradu Nacrta prijedloga Godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskih učincima za trogodišnje razdoblje, ista je objavljena na mrežnim stranicama Grada Rijeke, www.rijeka.hr, u sklopu provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, u trajanju od 30 dana i to od 24. travnja do 24. svibnja 2025. godine (zaključak Gradonačelnika KLASA:024-02/2501/39-123, URBROJ:2170-1-02-00-25-6 od 22. travnja 2025. godine), a koje se provodi sukladno odredbama Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“ broj 66/21) te Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj 25/13, 85/15 i 69/22).